

НА ВНИМАНИЕТО НА
ДОЦ. Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ –
ЗАМЕСТНИК-КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Уважаеми г-н Чобанов,

Във връзка с провеждането на обществени консултации относно Проект на Система за прием на ученици в първи клас в общинските училища на територията на Столична община, изразявам своят писмен коментар по отношение на неговото съдържание. Внимателният прочит на Проекта провокира в мен както относително одобрение, така и възражения, и предложения.

Приветствам поставянето на времеви критерий за местоживеене (над 3 години, между 1-3 години и под 1 година), което до някаква степен би стопирало злоупотребите временно, тъй като за родителите на бъдещи първокласници това би бил сигнал за по-ранно намиране на „вратичка“ и преодоляване на това изискване. Разбира се, нясно съм, че са необходими работещи механизми, благодарение на които да се проверява дали детето живее реално на този адрес, което на този етап е изцяло в сферата на добрите пожелания. Неодобрявам обаче факта, че така обособените прилежащи райони, всъщност почти елиминират възможността за класиране на децата. „На хартия“ те ще имат избор най-много между две училища, а на практика – ще бъдат разпределяни в прилежащото училище. Родители остават без право на избор за онова училище, което считат за по-добро и по-удачно за своето дете. **Предлагам прилежащия район да съвпада с административния район, при запазване на признака за „време“ и съобразно който детето ще получава различен брой точки за кандидатстване.**

Образованието в България за съжаление не е на онова ниво, при което всяко дете, независимо в кое училище е, ще получи правото на достъп до качествено образование (в лицето на учителския състав), прилежна организация и дисциплина (в пряка връзка с работата на директорите) и не просто приемлива, а много добра или дори отлична материална база и училищно пространство. Когато това бъде поне в по-голямата си степен подсигурено и се работи в насока всяко столично общинско училище да се развива със сравнително еднакви темпове, тогава и ние – родителите няма да се чувстваме притиснати от факта, че не се дава избор на децата ни и да оставаме с усещането, че сме притиснати и не сме направили най-доброто за тях.

Категорично не смятам, че **премахването на критерия „месторабота“**, ще доведе до намаляване на злоупотребите. Напротив – ограничаването на изискванията за класиране всъщност ще доведе до по-голяма креативност и намиране на други пътища, които в крайна сметка отново ще доведат до фалшифициране на информация. За работещите родители, особено когато местоработата им е в един и същ прилежащ/административен район, премахването на този критерий е всъщност отнемане

на възможността детето да се обучава в най-удобното като местоположение училище. В този случай не е помислено за онези семейства, които не разчитат на роднини и познати да водят и вземат детето, нямат финансовата възможност да наемат човек за това или имат своите лични причини и съображения да не делегират подобни отговорни права на непознати. Разпределянето на децата според техния постоянен/настоящ адрес (защото на практика с оформянето на прилежащи райони можем да говорим по-скоро за разпределение на децата, отколкото за класиране), в една много голяма част от случаите не е нито най-подходящият, нито най-правилен за детето и семейството критерий. А за тези случаи не е помислено в проекта.

Считам за разумно, коректно, адекватно и недискриминационно да се въведат два водещи критерия – местоживеене и месторабота като предимство да има един от двата, а не двата едновременно. За местоработата също би могло да се въведе „уседналост“ – да се дава различен брой точки в зависимост от периода, в който родителят работи в съответния район като най-голям брой точки се дава например за тези, които работят 5 или повече години на дадено място. Наясно съм, че проверката дали дадено лице действително работи на декларирания адрес, би затруднило дейността на администрациите (макар че считам за необходимо те да извършват тази проверка), но би могло да се въведат допълнителни изисквания към родителя – служебна бележка с мокър печат и изходящ номер, в която фигурират данни за лицето и пълни данни за работодателя, копие на трудов договор и др. По този начин ще бъде даден шанс на децата действително да участват в класирания, а не просто да бъдат разпределяни.

В резюме излагам своите предложения:

1. Припокриване на прилежащия с административния район при запазване на признакът за уседналост. Или разширяване на обхвата на прилежащите райони, така че да бъде даден по-голям избор (районът да включва поне още две училища).
2. Критерият „месторабота“ да бъде водещ, наравно с „местоживеене“, но при класирането да не може да се използват и двата едновременно. Да се въведе и тук признак за „време“ и най-голямо предимство да се дава за онези деца, чиито родители работят в определения прилежащ район за най-дълъг период назад във времето.

Оставам с надеждата, че ще намерите най-добрия възможен вариант и настоящата година за кандидатстване на първокласниците няма да се превърне в поредното „бойно поле“ на ощетени и ощетяващи. Работя в сферата на образованието и съм наясно, че проблемите, трупани десетилетия назад, няма да бъдат решени с магическа пръчка. Но също така се надявам да намерите механизми, по които децата да бъдат класирани справедливо и недискриминационно. Механизми, които ще гарантират свеждането до минимум на опитите за фалшифициране на данни и ще подсигурят по възможно най-обективен начин класирането на първокласниците.

София

04.02. 2018 г.

С уважение:

Деница Андонова